

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Државен просветен инспекторат

Број: 09-68/6
 29.02.2024 година
 Кичево

ОУ „ Фаик Коница“ - с. Дебреше, Гостивар

Конечен извештај од извршена интегрална евалуација	
Датум на интегрална евалуација:	01-03.11.2023 година
Број на извештај:	број 3/ полошки / 2023 година
Раководител на инспекциски тим:	Славица Крстеска
Вид на училиштето:	основно училиште
Подрачни училишта	Нема
Основач на училиштето:	Општина Гостивар
Наставен јазик:	Албански
Број на ученици:	270
Полова структура на ученици:	126 машки и 144 женски
Број на наставници:	35
Претседател на училишниот одбор:	Агим Синани
Директор на училиштето:	Саније Дурмиши
Датум на претходна интегрална евалуација:	29 , 30 и 11. јануари 2018 година
Адреса на училиштето:	с. Дебреше
Телефон:	/
Факс:	/
e-mail:	faikkonica@hotmail.com
Оценка од интегрална евалуација	3,10 (Добро)

Инспекцискиот надзор е извршен согласно членовите 2, 19, 25 и 26 од Законот за просветна инспекција („Службен весник на РМ“ број 52/2005; 81/2008; 148/2009; 57/2010; 51/2011; 24/2013; 137/2013; 164/2013; 41/2014; 33/2015; 145/2015; 30/2016 и 64/2018 година) и Правилникот за начинот и постапката за вршење на инспекциски надзор на просветната инспекција („Службен весник на РМ“ број 86/2006 година) .

Резиме

Согласно Годишната програма за работа на Државниот просветен инспекторат и Законот за просветна инспекција од 01-03 ноември 2023 година, тим од тројца државни просветни инспектори спроведоа интегрална евалуација во работата на ОУ „ Фаик Коница “-с. Дебреше, Гостивар.

Државните просветни инспектори во текот на тридневната посета, извршија посета на наставни часови, остварија комуникација и соработка со раководниот тим на училиштето, со стручната служба, со претставници на Училишниот одбор, Советот на родители, училишната заедница, поединечни средби со ученици, родители, наставен и ненаставен кадар.

ОУ „ Фаик Коница “- с. Дебреше, Гостивар е општинско основно училиште во кое наставата се изведува на албански наставен јазик. Во учебната 2023/2024 година се реализираат наставни планови и програми преку изготвување на глобални, тематски, тематско-процесни и дневни оперативни планирања за час за задолжителна, изборна, дополнителна и додатна настава, програми за слободни ученички активности и ученички екскурзии, наставните планови и програми изработени од БРО и одобрени од МОН, кои во училиштето се имплементираат со однапред утврдена динамика. Наставниците од одделенска настава (I-VI) одд. изработуваат планирања согласно новата концепција за основно образование. предметните наставници од природната група на предмети од седмо, осмо и деветто одделение изработуваат планирања согласно кембриџ-програмата. Раководниот тим и стручните соработници ги одредуваат приоритетите, динамиката и начините на реализација на наставните планови и програми. Наставниците имаат план за ЕКО, МИО и план за примена на информатичка технологија во наставата.

Училиштето има формирано инклузивен тим со Одлука бр. 03-187/1 од 14.11.2022 година, година, изработена е програма за идентификација на ученици со посебни образовни потреби и образовни потешкотии. Стручната служба на училиштето заедно со наставниците ги идентификува овие ученици, го следат нивниот психофизички и интелектуален развој и настојуваат со различни средства позитивно да влијаат на когнитивниот, афективниот и социјален развој. Во училиштето се изработуваат ИОП за учениците со посебни образовни потреби со наод и мислење кои се вклучени во редовна настава, но поголемиот дел од наставниците не изработуваат посебни дневни планирања за овие ученици.

Училиштето планира и реализира воннаставни активности: натпревари, екскурзии, секции слично, што ги одразуваат потребите и интересите на учениците и служат за поддршка на нивниот личен и социјален развој.

Училиштето има регистрирано спортски клуб во Централен регистар на Република Македонија со Деловоден број 31120180000304. Поголем број ученици се вклучени барем во една воннаставна активност за поддршка на личниот и социјалниот развој без разлика на нивната полова, етничка и социјална припадност.

Во училиштето се реализираат содржини за Меѓуетничка интеграција во образованието преку програмата „Образование за животни вештини“ на одделенските часови интегрирани содржини во наставните содржини по други предмети. Училиштето има партнер училиште - ООУ „Партение Зоографски“ - Скопје, за реализирање на одредени активности од МИО. Заеднички активности се реализирани и за време на Ковид пандемијата и тоа он-лајн со одржани средби со помош на платформата Microsoft Teams.

Соработката со партнер училиштето се одвива континуирано со посета на група ученици со нивните наставници а исто така и он-лајн.

Стручните соработници во годишната програма планираат и реализираат истражувања за следење на успехот на учениците при преминот од основно во средно образование, како и следење на успехот на учениците во петто и шесто одделение, по одделни предмети во прво полугодие со што се придонесува за што пообјективно оценување на постигањата на учениците. Се следи успехот на истите ученици со цел да се види дали и колку има отстапување во истиот при преминот од одделенска во предметна настава.

Во училиштето има пропишани приоди за планирање и утврдени процедури за поддршка и следење на планирањето на наставата од страна на директорот и стручната служба. Училиштето им дава поддршка на наставниците за да им помогне поефикасно да ги планираат часовите. Предметните наставници непосредно и континуирано го следат остварувањето на наставните планови по паралелки. Покрај тоа, периодично следење се врши и од страна на директорот на училиштето и стручната служба.

Најмалку еднаш во едно полугодие се следат планирањата на наставниците од директорот и/или од стручната служба, заради задржување на континуитетот и квалитетот на истите. Секој наставник што изведува настава задолжително изготвува соодветни планирања во електронска форма, усогласени со дадените наставни планови и програми на БРО, односно наставниците кои предаваат во одделенска настава изготвуваат планирања според насоките за новата концепција во основното образование, а предметните наставници од природната група на предмети. од седмо, осмо и деветто одделение изработуваат планирања согласно кембриџ-програмата.

Наставниците користат различни ресурси и приоди за учење и настава. Учењето во училницата и кабинетите во поголем дел е со користење на компјутер, прожектор, има работна атмосфера.

Наставниците се однесуваат со учениците на начин кој промовира взаемно почитување, помош, соработка и разбирање, без да прават разлика меѓу учениците според нивниот пол и социјалното потекло.

Наставниот кадар и стручната служба ги препознаваат образовните потреби и пречки во процесот на учење на учениците и преземаат конкретни активности за исполнување на потребите/или отстранување на пречките. Во текот на целата година училиштето редовно реализира дополнителна настава по сите предмети за кои учениците пројавуваат тешкотии во учењето и додатна настава за учениците кои покажуваат значителни резултати во определени области.

Училиштето ги применува позитивните законски прописи што го регулираат оценувањето на учениците и има дефинирана политика за оценувањето во која основна цел е да го поддржи учењето на секој ученик. За таа цел наставниците редовно прибираат информации за постигањето на учениците и даваат транспарентна повратна информација за оценката на учениците. Наставниците при оценувањето на учениците користат формативно и сумативно оценување со употреба на различни алатки за оценување, усна проверка, писмени вежби, тематски тестови, бодовни листи, чек листи, наставни листови, чек листи за самопроверка и друго.

Оценувањето се одвива континуирано во текот на целата учебна година, со анализи на состојбите во трите образовни периоди. Учениците се вклучуваат во оценувањето преку самооценување и меѓусебно оценување. Тоа е објективно, транспарентно и индивидуализирано и скоро секогаш проследено со дискусија од страна на наставникот и учениците, која пак во голема мера им помага на учениците да ги подобрат своите постигања.

Училиштето има утврден систем за известување на родителите за напредокот на нивните деца и доследно го применува. За таа цел се користат формални и неформални средби, групни и

индивидуални средби со родителите кои се добро организирани и на кои јасно се пренесуваат информациите.

Родителите добиваат пишани извештаи најмалку два пати во едно полугодие, евидентни листови за прво тримесечие, прво полугодие, трето тримесечие и свидетелство за крај на наставната-учебната година. со додатен дел. Со воведувањето на е-дневник родителите имаат можност за постојан увид во успехот и редовноста на нивните деца.

Училишниот простор е безбеден за изведување на настава. Училиштето има договорени мерки и активности за безбедност на учениците во текот на наставата во училиштето и училишната зграда, како и во училишната згради која се наоѓа на другиот крај од с. Дебреше каде се одржува настава со 3 паралелки од одделенска настава,

Инфраструктурата во училиштето (мебелот, скалите, подовите, кровот, прозорите, струјните места) е безбедна и не претставува потенцијална опасност од повреди на учениците.

Во училиштето се забранува секаков облик на насилство, манифестиран од страна на возрасните и учениците. Учениците и возрасните во училиштето се запознаени со сите облици на однесување кои се сметаат за физичко и психичко насилство преку одржување на едукативни работилници, прирачници и брошури, како и преку презентација на Упатство за постапката за пријавување и заштита на ученик жртва на која било од формите на насилство, злоупотреба и занемарување.

Училиштето континуирано води грижа за одржување на хигиената во училиштето. Тоалетите за наставниците и за учениците се чисти и дезинфицирани . Училиштето се грижи учениците правилно да ги користат тоалетите и да ја одржуваат личната хигиена . Ходниците и скалите, подот и мебелот во училниците, останатиот училишен простор, прозорците, вратите и другиот инвентар се чистат секојдневно.

Учениците од прво, трето, петто и седмо одделение еднаш годишно посетуваат систематски и стоматолошки преглед и ги примаат сите редовни вакцини. Сите вработени во училиштето вршат редовни систематски прегледи. Последен систематски преглед на 48 вработени во училиштето е извршен од 21.09 до 14.10.2023 година во ПЗУ Поликлиника Гуги-Блу - Гостивар со договор број 03-117/1 од 30.10.2023 год . Во случај на појава на заразна болест, училиштето усвојува договорена процедура за заштита од нејзино ширење . Училиштето има и реализира програма за грижа за здравјето на учениците.

Училиштето организира активности и има план и програма за професионална ориентација на учениците. Се спроведува анкета за избор на идно занимање, а учениците добиваат информации за понатамошно образование преку промотивни материјали на воспитно-образовни институции од Гостивар, приватниот колеџ „Јахја Кемал“ – Гостивар и Тетово .

Во училиштето се води уредна педагошка евиденција и документација и тоа во текот на целата година. Наставниците водат евиденција за напредокот на постигањата, редовноста и

поведението на учениците. Во евиденцијата се внесуваат и податоци за напредокот на учениците добиени врз основа на сопствени проценки.

Учениците и вработените се идентификуваат со училиштето, се грижат за неговиот углед и се горди што се дел од него. Со сите активности што ги планира и презема училиштето, угледот/имиџот што го има може да се каже дека е подобрен.

Училиштето води политика на взаемно почитување и рамноправен третман на сите структури што учествуваат во училишниот живот и истовремено постои професионална соработка меѓу вработените. Раководниот и поголем дел од наставниот кадар играат важна улога во одржување на добра работна атмосфера во училиштето, што се гледа од нивното однесување со учениците, другите вработени, родителите и посетителите на училиштето.

Училиштето навреме и на правилен начин се справува со наставниците и вработените кои се однесуваат несоодветно, ги поттикнува учениците да ги практикуваат своите права и ги заштитува во случај на нивно нарушување. Вработените во училиштето ги знаат и почитуваат правата на децата и подеднакво се однесуваат кон сите ученици, независно од полот, социјалното потекло и способностите и кога се работи за активностите на часот и за активностите вон часовите.

Училиштето става акцент на постигањата на сите ученици. Наставниот кадар ја организира средината за учење со поставување на јасни очекувања во однос на постигањата, редовноста и дисциплината на учениците. Учениците имаат можности, согласно своите способности и интереси, да ги изразат своите креативни потенцијали во наставата и воннаставните активности. Натпреварите на кои учествуваат учениците ја збогатуваат традицијата што ја има училиштето во однос на постигнатите успеси кои се гордост и за самата институција, но и за самите ученици.

Родителите се чувствуваат добредојдени во училиштето. Училиштето редовно и навремено ги известува за напредокот на нивните деца. Постои добра комуникација меѓу наставниците и родителите. Родителите се слободни за некој проблем да се обратат до стручната служба во училиштето. Низ демократска процедура се врши избор на претставниците на родители во Училишниот одбор. Одлуките донесени од страна на Училишниот одбор се транспарентни и достапни.

Училиштето остварува соработка со локалната заедница, деловната заедница и невладиниот сектор. Интензитетот на соработка со невладиниот сектор со кој се создава добра комуникација и се гради солидна основа за конструктивност врз цврстата и нераскинлива врска која што секако започнува од образованието е во постојан раст. Училиштето има добра соработка со месното население и деловната заедница, организира активности за да ја одржи и поттикне соработката.

Училишниот простор ги исполнува условите за изведување на наставата според нормативот. Работата на училиштето се одвива во два објекти во с. Дебреше, Гостивар.

Во централното училиште во с. Дебреше вкупниот училишен простор изнесува 22333 метри квадратни. од кои 17178 м² –дворно место и спортски терени, 1602 под згради и 3553 м² –шума. Зградата во централното училиште располага со следниот училишен простор: 15 училници и 5 училници во другиот објект, 2 кабинети – информатика и биологија, 2 лаборатории по физика-хемија и ОТП, 5 канцеларии, 1 помошна просторија, 2 други простории, 4 подрумски простории, една фискултурна сала целосно опремена, 2 соблекувални - машка и женска, две игралишта за фудбал, сензорска соба за еден ученик со посебни образовни потреби, 1 библиотека, санитарни простории за ученици и вработени.

Училиштето располага со недоволен број разновидна стручна литература. Наставните средства и помагала согласно нормативите по сите наставни предмети во континуитет се надоградуваат и зголемуваат.

Во континуитет ги утврдува потребите за наставни средства и помагала, вклучувајќи книги, аудио-визуелна и ИКТ опрема и постојано ги обновува за да соодветствуваат на современите наставни текови.

Училиштето има обезбедено доволен број наставници за реализирање на воспитно-образовниот процес, вклучувајќи и кадар обучен за работа со деца со посебни образовни потреби-специјален едукатор и рехабилитатор . Во училиштето вработени се вкупно 47 лица од кои 35 наставници, 4 стручни соработници (библиотекар, педагог, психолог и специјален едукатор и рехабилитатор) 2 административни работници благајник и секретар.), 5 помошно – технички работници , 1 директор .

Училиштето има стручна служба составена од психолог, педагог и специјален едукатор и рехабилитатор. Стручната служба им помага на наставниците во организација на наставата, следење на напредокот на учениците, справување со проблемите на индивидуално и групно ниво и давање советодавна помош на учениците. Стручната служба во својата програма за работа планира и спроведува разни активности за работа со учениците и наставниците и е секогаш отворена за соработка.

Училиштето ја почитува законската регулатива за професионален развој на кадарот. Училиштето ги идентификува потребите на наставниците за професионален развој преку спроведување анкетен прашалник и обезбедува финансиска поддршка согласно идентификуваните потреби. Професионалниот развој на наставниот кадар во училиштето се остварува индивидуално и групно преку разни семинари, советувања, консултации, предавања, работилници, самообразование и преку други форми. Постои пракса на размена на искуства и преку следење на работата од колеги од стручниот актив.

Постапките за финансиско работење што ги спроведува училиштето се во согласност со законските норми. Училишниот одбор е запознаен со финансиските активности на училиштето. Раководниот кадар го следи наменското трошење на буџетот со цел да добие соодветен квалитет за потрошените финансиски средства. Училиштето ги информира органите и телата во училиштето за училишниот буџет и трошењето. Одговорните лица редовно дискутираат за информации поврзани со ресурсите и преку одлуките што ги носат обезбедуваат економичност, ефикасност и правичност во распределување на финансиските средства. Буџетот се користи наменски и за цели кои се фокусирани на подобрување на квалитетот на наставата и учењето и развојот на училиштето во целина.

Училишниот одбор е конституиран согласно законската регулатива и Статутот на училиштето. Надлежностите и начинот на работа на училишниот одбор се јасно дефинирани во деловникот за работа. Состаноците се одржуваат и реализираат во согласност со деловникот за работа. Училишниот одбор секогаш работи со потребниот кворум и одлуките ги донесува со мнозинство на гласови.

Училишниот одбор има воспоставено партнерски однос со раководниот орган и други органи во училиштето. Активно учествува во креирањето на училишната политика, ја дефинира визијата и стратегијата на училиштето, ја надгледува реализацијата, промовира развој и одржува отворен контакт помеѓу училиштето и интересите на заедницата.

Раководниот орган добро раководи со училиштето и во раководењето има поддршка од најголемиот број на субјекти во него. Објективно ги оценува квалитетите на вработените, фокусирајќи се на нивниот придонес во тимската работа која е одлика на раководењето на органот. Успешно раководи со училиштето, иницира и донесува одговорни одлуки во полза на современиот образовен систем. Целосно е посветен на јасно поставени приоритети во развојниот план преку ефективна и конкретна самоевалуација, а како цел на своето работење им дава приоритет на постигнувањата на учениците и подобрувањето на наставниот процес. Директорот има професионален однос кон работата, добра комуникација со вработените и се грижи за нивниот професионален развој. Работи на подобрување на стандардите и промовирање на личниот развој на учениците. Преку ангажирање на поголем број на субјекти во училиштето

настојува да го подигне квалитетот на наставата. Воспоставува соработка во непосредната и пошироката заедница, вклучувајќи партнерства и со други училишта од државата и надвор од неа

Целите поставени во Програмата за развој на училиштето се во согласност со целите на државната и локалната политика. Целите се прецизни и јасни и се фокусирани на подобрување на квалитетот на наставниот процес и постигнувањата на учениците. Вработените, родителите и учениците земаат учество во креирањето на развојните политики на училиштето. Училиштето работи на поголема вклученост на сите субјекти во креирањето и остварувањето на мисијата и визијата на училиштето.

Училиштето преку одредена процедура ја креира училишната политика. Постојано го подобрува квалитетот на политиките насочени кон унапредување на квалитетот на работењето на училиштето, вклучувањето на учениците со посебни образовни потреби во сите активности во училиштето, меѓуетничката интеграција во образованието и граѓански активизам. Во континуитет работи на намалување на насилството во училиштето, намалување на семејното насилство и еднаков пристап до квалитетно образование.

Од целокупната евиденција и документација која беше приложена и разгледана за време на надзорот, разговорите водени со различните фокус групи, од посетените наставни часови, анализата на претходно доставените прашалници и се она што можеше да се види на лице место, тимот од државни просветни инспектори констатира дека работата во ОУ „ Фаик Коница “ – с. Дебреше е добра (3,10)¹.

Самоевалуација, број 02-162/2 од 15.08.2022 година
Развојна програма број 02-162/1 од 28.04.2022 година
Годишна програма, број 01-76/1 од 15.08.2023 година
Одлука од Советот на општината за усвојување на Годишната програма од училиштето број 08-2094/1 од 29.09.2023
Годишен извештај број 01-76/2 од 15.08.2023 година
Инклузивен тим на училиштето, Одлука бр. 03-187/1 од 14.11.2022 година
Тим за меѓуетничка интеграција, 03-271/2 од 30.08.2019 година
Партнер училиште: ООУ „ Партение Зоографски“ – Скопје
Училишен спортски клуб - има
Училишен парламент - ученичката заедница ја сочинуваат претседателите на ученичките заедници на паралелките по години на образование. Претседател на ученичката заедница е Мерема Мемеди.. Заедницата на учениците претставува значаен сегмент во организацијата на животот и работата во училиштето. Преку оваа заедница учениците имаат можност да учествуваат во креирањето и негување на другарски односи и соработка, како и можност да придонесуваат за нивниот правилен развој и целокупното работење на училиштето.

Карактеристики на училиштето

ОУ „ Фаик Коница “ – с. Дебреше е општинско деветгодишно основно училиште. Наставата се изведува на албански наставен јазик во две смени во централното училиште во с. Дебреше и во другиот објект со 3 паралелки одделенска настава во една смена.

Во учебната 2023/2024 година настава посетуваат вкупно 270 ученици, организирани во 24 паралелки.

---

¹ Според класификацијата од Индикаторите за квалитет на основните и средните училишта, постојат четири квалитативни нивоа:

1. Не задоволува,
2. Делумно задоволува,
3. Добро и
4. Многу добро.

Во училиштето вработени се вкупно 47 лица од кои 35 наставници, 4 стручни соработници (библиотекар, педагог, психолог и специјален едукатор и рехабилитатор) 2 административни работници благајник и секретар, 5 помошно – технички работници , 1 директор .

Воспитно-образовната дејност се остварува преку предвидените наставни планови и програми за деветгодишно основно образование, учениците од прво до шесто одделение наставата ја следат согласно новата концепција за основно образование.

Училиштето е основано со Одлука на Министерството за образование и наука-Скопје. Верифицирано е за дејноста основно образование со решение бр..10-427/1 од 16.02.1994 год. од страна на Министерството за образование и физичка култура.

Училиштето е запишано во окружен стопански суд –Скопје. Бр.16097/93 од 04.11.1993 год.

Училиштето е вклучено во повеќе проекти организирани од Министерството за образование и наука Бирото за развој на образованието и други институции од земјата и странство „Интеграција на еколошкото образование во редовниот образовен систем“, „Проект за меѓуетничка интеграција во образованието“, „ Градиме мостови , Проект за критичко размислување и програмирање со микробит (во текот на 2019, 2020 година)“, „E-TVINING, онлајн активности (во текот на учебната 2021-2022 ; 2022-2023 година)“.

Училиштето негува политика на правичност и еднаквост без разлика на национална, полова или верска припадност. Наставниците ги следеле обуките организирани од Бирото за развој на образованието. Училиштето издава брошура согласно законот, со која ги запознава родителите и заинтересираните со работата на училиштето. Училиштето соработува со локалната самоуправа со други институции и невладини организации.

1. Наставни планови и програми

1.1 Реализацијата на наставните планови и програми

Во ООУ „Фаик Коница“- с. Дебреше, општина Гостивар се применуваат наставни планови и програми кои се во согласност со донесените програмски документи од Министерство за образование и наука. Реализацијата на наставните планови и програми е во пропишаниот обем и обезбедува постигање на целите од концепциите за основно образование. Содржините во поголемиот број наставни програми овозможуваат меѓуетничка интеграција во образованието и ги вклучуваат точките на акција од воспоставените еколошки стандарди за одржлив развој и еколошки теми.

Наставниците од прво до шесто одделение за учебната година 2023/2024 година, планираат и работат според најновите концепции кои се изготвени од БРО бр.08-7413/14 од 10.05.2021 година а донесени од страна на МОН со организирање на Дигитално образование со употреба на Смарт Табли, таблети и печатени книги за четврто одделение, а за прво одделение само печатени книги.

Училиштето ги информира членовите на Советот на родители, другите родители и учениците за целите на наставните планови и програми што се реализираат, вклучително и за програмите што се однесуваат за интегрирано образование.

Дел од наставниците имаат посебни програми за децата со посебни образовни потреби. Дел од наставниците се обучени за работа со деца со посебни образовни потреби.

Стручната служба има изготвено краткорочна програма со посебни образовни потреби.

Во училиштето има еден ученик дијагностициран со посебни образовни потреби. За ученикот училиштето има формирано посебен инклузивен тим со бр.03-187/1 од 14.11.2022 година согласно член 16 став 3 од Законот за основно образование („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.161/19 и 229/20).

Училиштето има изработено проширени програми, кои подразбираат прифаќање, згрижување и испраќање на учениците пред и по наставните часови.

1.2 Квалитетот на наставните планови и програми

Наставниците ги изработуваат годишните и тематските планирања во согласност со наставните програми, насоките за планирање и организација на наставата и годишната програма за работа на училиштето и согласно Концепција за основно образование. Училиштето прибира и разгледува мислења за наставните планови и програми и учебни помагала од аспект на родова и етничка рамноправност и мултикултурна сензитивност на иницијатива на наставници, родители или стручните органи.

Мултикултурализмот добро е застапен во годишната програма на училиштето, интегриран е во голем број на воннаставни активности.

Во училиштето има можности за интегриран пристап по одделни наставни предмети при што истиот е застапен во одделенска настава, а помалку застапен е по наставните предмети во предметна настава.

Наставниците ги прилагодуваат наставните програми и содржини и за потребите на локалната средина. Постојат добри примери на соодветни интегрирани особености на локалната средина во наставните програми и наставните помагала и тоа во училишните проекти и воннаставните активности.

Училиштето има разработено насоки за вградување на меѓупредметните цели во сите наставни програми што се реализираат, а наставниците ги почитуваат тие насоки и преземаат одговорност за реализација на истите. Во содржините од одделенските часови и во содржините на наставните предмети историја, граѓанско образование, биологија, географија, во добра мера се опфатени одредени теми од областа на раководење, соработка, договарање, самодоверба, почитување на различноста и основните човекови права, разрешување на конфликти, како и теми за односите меѓу половите, репродуктивното здравје, болестите од ХИВ/СИДА и зависност од дроги.

Училиштето не покренува иницијатива за изменување и дополнување на наставните планови и програми или иновирање на постојните, врз основа на барања на наставници, родители или врз основа на согледаните потреби.

1.3 Воннаставни активности

Училиштето планира и реализира разновидни воннаставни активности со што произлегуваат од потребите и интересите на учениците и служат за поддршка на нивниот личен и социјален развој, без оглед на нивниот пол и социјалното потекло.

Воннаставните активности се планирани во Годишната програма на училиштето, а опфаќаат: работа со надарени и талентирани ученици, општествено-корисна работа, слободни ученички активности, заштита и унапредување на здравјето на учениците и културата на живеење, следење и унапредување на воспитно-образовната работа, како и активности со ООУ”Партенија Зографски”, Скопје - партнер училиште, каде наставата се реализира на македонски наставен јазик.

Во учебната 2023/2024 година во воннаставните активности, особено во секциите опфатени се скоро сите ученици според нивните индивидуални способности, наклонетост и predisпозиции кој ги детектираат наставниците. Групите најчесто се хетерогени.

Учениците, во последните две учебни години поради Пандемијата, не учествувале во различни манифестации и на натпревари од различни области што се организираат на општинско и регионално ниво.

Училиштето делумно планира и реализира ученички екскурзии, како една од формите на воннаставна активност кои најчесто имаат забавен, спортски и рекреативен карактер. При планирањето и подготовката на истите училиштето доследно ги почитува одредбите од Правилникот за начинот на изведување на ученички екскурзии и другите слободни активности на учениците во основните училишта.

Училиштето има формирано Здружение училишен спортски клуб Фаик Коница,с.Дебреше, со датум на основање на 13.04.2018 година.

2 Постигања на учениците

2.1. Постигања на учениците

ООУ „Фаик Коница”с.Дебреше, општина Гостивар прибира и користи податоци за постигањата на учениците по сите наставни предмети за сите класификациони периоди на ниво на училиште. Секој класен раководител изготвува преглед по тримесечие на успехот во класот, каде и се идентификуваат ученици со потешкотии во учењето. Во училиштето има еден ученик со посебни образовни потреби и нема талентирани ученици,но има шест ученици што имаат тешкотии со учењето. Постигањата на учениците редовно се следат, се анализираат на наставнички и класните совети и се преземаат активности за нивно подобрување.

Правејќи анализа на средниот успех на учениците постигнати во изминатите три години забележуваме дека општиот успех е многу добар. Општиот успех на постигањата на учениците во изминатите три учебни години е следен: за учебна 2020/2021 година средниот успех на учениците е 4.04, за учебната 2021/2022 година средниот успех на учениците е 3,95 и за учебна 2022/2023 година средниот успех на учениците е 3,80. Од анализата на средниот успех се забележува мало опаѓање на успехот на учениците во последната учебна година. Бројот на изостаноци по години на ниво на училиште е следен: во 2020/2021 година има 480 изостаноци од кои 325 оправдани и 155

неоправдани, во 2021/2022 година има 1375 изостаноци од кои 1119 оправдани и 256 неоправдани и во 2022/2023 година има 1642 изостаноци од кои 1191 оправдани и 451 неоправдани.

Од споредбените показатели за поведението за учебната 2020/2021 година, за учебната 2021/2022 година и за учебната 2022/2023 година може да се констатира дека сите ученици имаат примерно поведење.

Дел од наставници во текот на редовната настава на учениците кои имаат тешкотии во учењето им обезбедуваат поддршка, избирајќи активности соодветни на нивните можности и потреби. Дел од наставници во соработка со стручната служба предлагаат мерки за подобрување на успехот преку реализација на дополнителна настава. Дополнителната настава се реализира по потреба а додатната настава се организира по предметите: физика, математика, англиски јазик, ликовно образование, историја, географија и физичко и здравствено образование. Во училиштето има еден ученик со посебни образовни потреби со извршена категоризација и двајца ученици кои немаат категоризација, но училиштето има формирано инклузивен тим. Во училиштето има вработено дефектолог.

Училиштето ги следи постигањата на учениците при премин од еден во друг циклус. Доколку се јават разлики во постигањата, стручната служба ги анализира причините за ваквата појава и превзема активности за нејзино надминување.

Училиштето организира заеднички воннаставни активности со ученици од мешан етнички состав во партнерство со училиште од друг наставен јазик и тоа со ООУ”Партенија Зографски”, Скопје. Заеднички активности се реализирани и за време на Ковид пандемијата и тоа он-лајн со одржани средби со помош на платформата Microsoft Teams.

Соработката со партнер училиштето се одвива континуирано со посета на група ученици со нивните наставници а исто така и он-лајн. Училиштето нема интерен акт за избор на ученик на генерација кој во школувањето има одличен успех но секоја учебна година се избира ученик на генерација.

2.2 . Задржување / осипување на ученици

Училиштето обезбедува услови за запишување на децата од реонот и тоа во централното училиште ООУ „Фаик Коница” - с.Дебреше, општина Гостивар и во подрачното училиште с.Дебреше, вклучувајќи и услови за запишување на ученици со посебни образовни потреби. Поради конфигурација на теренот во одделенска настава три паралелки настава следат во објектот лоциран во другиот дел на с.Дебреше

Училиштето го следи и евидентира осипувањето на учениците. Во 2020/2021 година отпишани се вкупно 6 ученици и се преселени во странство. Во 2021/2022 година отпишани се вкупно 5 ученици и се преселени во странство. Во 2022/2023 година отпишани се вкупно 9 ученици од кои сите се преселени во странство. Училиштето прибира податоци за одсуства на ученици (бројот на неоправдани и оправдани изостаноци), и активностите што ги превзема за намалување на бројот на изостаноци придонесуваат за зголемување на редовноста.

Училиштето ги реализира советувањата на родителите за што води документација ,ги известува надлежните институции и врши анализи на резултатите од советувањето. Од страна на класните раководители и стручната служба се следи редовноста на учениците. За учебната 2020/2021 година се реализирани 5 советувања (време на пандемија-online). Во учебната 2021/2022 година има реализирано 8 советувања на родители по основ на нередовно посетување на настава. Во учебната 2022/2023 година има реализирано 9 советувања на родители по основ намален успех во учењето, нередовно посетување на настава и несоодветно однесување во училиштето. Советувањата довеле до подобрување во поведението и успехот кај учениците.

Училиштето ја почитува постапката за премин на учениците од едно во друго училиште. При преминот во друго училиште ги доставува информациите за воспитно образовниот развој на ученикот, а при прием на ученик од друго училиште ги бара истите информации и ги зема предвид при понатамошната образовна работа со ученикот.

2.3. Повторување на ученици

Според интерните училишни акти и анализите за успехот на учениците за последните три години нема ученици кои ја повториле годината. Училиштето ги запознава учениците за правото за поднесување на приговор доколку има незадоволство од постигнатиот успех на крајот на наставната година. Училиштето има утврдени процедури, се превземаат активности од самиот почеток на учебната година, преку дополнителната настава и други активности со цел на подобри постигања на учениците.

3. Учење и настава

3.1. Планирања на наставниците

Во училиштето има пропишани приоди за планирање и утврдени процедури за поддршка и следење на планирањето на наставата од страна на директорот и стручната служба. Училиштето им дава поддршка на наставниците за да им помогне поефикасно да ги планираат часовите. Предметните наставници непосредно и континуирано го следат остварувањето на наставните планови по паралелки. Покрај тоа, периодично следење се врши и од страна на директорот на училиштето и стручната служба.

Најмалку еднаш во едно полугодие се следат планирањата на наставниците од директорот и/или од стручната служба, заради задржување на континуитетот и квалитетот на истите. Секој наставник што изведува настава задолжително изготвува соодветни планирања во електронска форма, усогласени со дадените наставни планови и програми на БРО, наставниците од одделенска настава изготвуваат планирања според насоките за новата концепција во основното образование, а предметните наставници од природната група на предмети изработуваат планирања согласно кембриџ-програмата.

Наставниците изработуваат годишни планирања за настава; планирања за постигањата на резултатите од учењето, соодветни оперативни планови, тематски план според насоките дадени од советниците или договорени на стручните активи, планови за дополнителна и додатна настава, планови за примена на ИКТ, за интегрирање на еко-содржини и активности на МИО.

Планирањата на наставниците содржат општи насоки што се очекува од учениците да научат, како и кога. Целите на наставата, очекуваните исходи од учењето и начинот на оценување се утврдени во планирањето. Активностите се така планирани за ефективно да се искористи времето и на наставниците и на учениците.

За учениците со посебни образовни потреби кои се распоредени во редовната настава се изготвуваат индивидуални наставни планови.

Распоредот на часови го изготвува наставникот по информатика и истиот е согласно наставните планови и програми.

3.2. Наставен процес

Наставниот кадар користи разновидни наставни форми и методи, вклучувајќи и употреба на ИКТ во наставата, кои во поголем дел соодветствуваат на потребите на учениците и нивните стилови на учење. Наставниците користат добро испланирани и соодветни методи за да работат со учениците индивидуално, во мали групи или со целата паралелка.

Наставниците во најголем дел успешно ги развиваат индивидуалните вештини за учење на секој ученик, како и вештините за соработка. Задачите што се работат во училиште или дома се добро испланирани и поврзани со работата на учениците за време на часовите. На учениците им се овозможува да работат со сопствено темпо.

Наставниците користат различни ресурси и приоди за учење и настава. Учењето во училишната во голем дел е активно, динамично и има работна атмосфера.

Наставниците се однесуваат со учениците на начин кој промовира взаемно почитување, помош, соработка и разбирање, без да прават разлика меѓу учениците според нивниот пол и социјалното потекло .

Училиштето располага со сите потребни инструменти за следење на наставниот процес, како на пример: инструмент за следење и вреднување за воспоставување клима во паралелката, на комуникацијата на наставникот со учениците и на работата на наставникот за оценување на напредокот на учениците.

Во учебната 2022/2023 година согласно протоколите на МОН, наставниот процес се следел со физичко присуство .

3.3 Искуства на учениците од учењето

Учениците ги доживуваат училишните, кабинетите и другите простории во училиштето како стимулирачка и мотивирачка средина која поттикнува интерес за учење. Трудовите на учениците се изложуваат во мал број на видни и соодветни места во училишната и во училиштето каде можат да бидат видени од другите ученици, како на пример: на соодветни паноа во ходникот по предметот по Ликовно образование, по повод денот на училиштето и слично. Трудовите на учениците треба редовно да се менуваат согласно со целите на наставата и учењето.

3.4 Задоволување на потребите на учениците

Наставниот кадар и стручната служба ги препознаваат образовните потреби и пречки во процесот на учење на учениците и преземаат конкретни активности за исполнување на потребите/или отстранување на пречките. Образовните потреби се идентификуваат според постигнатите резултати по одреден предмет, активноста на часовите, интересот на одредени ученици во одредени области и слично.

Во текот на целата година училиштето реализира дополнителна настава по сите предмети за кои учениците пројавуваат тешкотии во учењето и додатна настава за учениците кои покажуваат значителни резултати во определени области, се вршат консултации во врска со наставниот процес, разговори за нивните амбиции, индивидуални разговори за разни теми, разговори за проблеми од лична природа и слично.

Наставниците во процесот на поучување користат различни техники со што им даваат можност на учениците со различни стилови на учење да научат најмногу што можат.

3.5 Оценувањето како дел од наставата

Училиштето ги применува позитивните законски прописи што го регулираат оценувањето на учениците и има дефинирана политика за оценувањето во која основна цел е да го поддржи учењето на секој ученик. За таа цел наставниците редовно прибираат информации за постигањето на учениците и даваат транспарентна повратна информација за оценката на учениците.

Наставниците при оценувањето на учениците користат формативно и сумативно оценување со употреба на различни алатки за оценување, усна проверка, писмени вежби, тематски тестови, бодовни листи, чек листи, наставни листови, чек листи за самопроверка и друго.

Оценувањето се одвива континуирано во текот на целата учебна година, со анализи на состојбите во трите образовни периоди. Учениците се вклучуваат во оценувањето преку самооценување и меѓусебно оценување. Тоа е објективно, транспарентно и индивидуализирано и скоро секогаш проследено со дискусија од страна на наставникот и учениците, која пак во голема мера им помага на учениците да ги подобрат своите постигања.

Наставниците ги искористуваат информациите добиени од оценувањето за да го евалуираат и подобрат планирањето и спроведувањето на наставата.

3.6 Известување за напредокот на учениците

Училиштето има утврден систем за известување на родителите за напредокот на нивните деца и доследно го применува. За таа цел се користат формални и неформални средби, групни и индивидуални средби со родителите кои се добро организирани и на кои јасно се пренесуваат информациите.

Родителите добиваат пишани извештаи најмалку два пати во едно полугодие, евидентни листови за прво тримесечие, прво полугодие, трето тримесечие и свидетелство за крај на наставната-учебната година со додаток. Со воведувањето на е-дневник родителите имаат можност за постојан увид во успехот и редовноста на нивните деца.

4 Поддршка/помош на учениците

4.1 Свкупната грижа кон учениците

Училишниот простор е безбеден за изведување на настава. Училиштето има договорени мерки и активности за безбедност на учениците во текот на наставата во училиштето и училишната зграда, како и во другата училишна зграда која се наоѓа на другиот крај од с. Дебреше.

Инфраструктурата во училиштето (мебелот, скалите, подовите, кровот, прозорите, струјните места) е безбедна и не претставува потенцијална опасност од повреди на учениците.

Во училиштето има 3 (тројца) вработени со вештини за давање прва помош на ученици при несреќни случаи. Во централното училиште има 11 противпожарни апарати од кои 10 се во училиштето во с. Дебреше и еден во другиот објект истите се сервисирани на ден 19.04.2023 година, три хидранти и громобран.

Училиштето има интерен акт за постапување во случај на елементарни непогоди но нема изведено симулација. Училиштето има и реализира план и програма за постапување во случај на елементарни непогоди. Планот е истакнат на видно место со обележани излези.

Во училиштето се забранува секаков облик на насилство, манифестиран од страна на возрасните и учениците. Учениците и возрасните во училиштето се запознаени со сите облици на однесување кои се сметаат за физичко и психичко насилство преку одржување на едукативни работилници, прирачници и брошури, како и преку презентација на Упатство за постапката за пријавување и заштита на ученик жртва на која било од формите на насилство, злоупотреба и занемарување.

Вработените ја знаат својата улога и одговорност во процесот на заштита на децата, а на потребите и грижите на децата им приоѓаат чувствително, грижејќи се за нивните права, приватност и достоинство и при тоа активностите ги координираат со институциите во локалната заедница. Вработените постојано се грижат за однесувањето и безбедноста на учениците за време на одморите, приемот на учениците и нивното заминување од училиште. Во соработка со Одделението за внатрешни работи - Гостивар училиштето води успешна политика за превенција од дрога, алкохол и пушење преку организирање на предавања и работилници. Не се забележани појави на внесување и користење на алкохол и наркотични средства.

Во интерес на превенцијата од насилство и заради одржување добри односи во училишната средина се организираат дежурства од редот на наставниците.

Училиштето има Кодекс за безбедно училиште кој е истакнат на видно јавно место достапно на ученици, родители и наставници. Училиштето има и реализира Акционен план за безбедно училиште.

Училиштето не нуди организирана исхрана на учениците. Училиштето не обезбедува увид во квалитетот на храната што им се нуди на учениците во продавниците за храна во негова непосредна близина. Во училиштето се води кампања за здрава исхрана меѓу учениците.

За учениците од I-IX одд. кои патуваат повеќе од 2 км. Од страна на училиштето преку локалната самоуправа е организиран бесплатен превоз од различни локации до училиштето и назад за 141 ученик.

Училиштето има договорени процедури за грижа на учениците со телесни пречки во развојот. Училиштето соработува со родителите во обезбедување грижа на децата со телесни пречки во развојот и има развиени механизми за поттикнување на соучениците во пружање помош и водење грижа за овие деца. Од страна на учениците и наставниците, безрезервно им се дава помош на учениците со пречки во развојот во сите моменти кога е тоа потребно.

Пристапот во училиштето е прилагоден на потребите на учениците со телесни пречки во развојот . Просторот во ходниците и училниците овозможува нивно движење, постои посебен тоалет кој се наоѓа на вториот спрат но не е достапен за нивна употреба.

4.2 Здравје

Училиштето континуирано води грижа за одржување на хигиената во училиштето. Тоалетите за наставниците и за учениците се чисти и дезинфицирани. Во училиштето е извршена дезинфекција, дезинсекција и дератизација секоја година од страна на „Пронтоп“- Гостивар . Училиштето се грижи учениците правилно да ги користат тоалетите и да ја одржуваат личната хигиена. Ходниците и скалите, подот и мебелот во училниците, останатиот училишен простор, прозорците, вратите и другиот инвентар се дезинфицираат и чистат .

Училишните дворови во централното и во подрачното се хортикултурно уредени.

Учениците од прво, трето, петто и седмо одделение еднаш годишно посетуваат систематски и стоматолошки преглед и ги примаат сите редовни вакцини. Сите вработени во училиштето вршат редовни систематски прегледи. Последен систематски преглед на 48 вработени во училиштето е извршен од 21.09 до 14.10.2023 година во ПЗУ Поликлиника Гуги-Блу - Гостивар со договор број 03-117/1 од 30.10.2023 год . Во случај на појава на заразна болест, училиштето усвојува договорена процедура за заштита од нејзино ширење . Училиштето има и реализира програма за грижа за здравјето на учениците..

Училиштето има договорени процедури за грижа на учениците кои заради хронично заболување или посериозни повреди подолго време отсутуваат од редовната настава. Процедурите се спроведуваат во праксата за сите ученици кои имаат потреба од таков третман, на иницијатива на раководителот на паралелката или предметниот наставник во соработка со родителите и со други релевантни институции (како на пример: здравствени установи, Центарот за социјална работа).

4.3 Советодавна помош на учениците за понатамошно образование на учениците

Училиштето организира активности и има план и програма за професионална ориентација на учениците. Се спроведува анкета за избор на идно занимање, а учениците добиваат информации за понатамошно образование преку промотивни материјали на воспитно-образовни институции од Гостивар, приватниот колеџ Јахја Кемал - Гостивар и Тетово.

Во соработка со стручните соработници во училиштето се врши професионално насочување и на учениците со потешкотии во учењето. Стручната служба има програма за работа со ученици со потешкотии во учењето и постои процедура за работа со ученици со емоционални проблеми.

Во училиштето постои процедура за поддршка на ученици кои заради болест или физички повреди изостануваат од наставата подолго време.

Учениците со потешкотии во учењето се интегрирани во училишната средина, имаат контакти и заеднички активности со останатите ученици. Дел од наставниците вршат прилагодување и приспособување на програмите за работа со деца со потешкотии во учењето и го следат нивниот напредок. Стручната служба презема мерки за откривање и грижа за учениците со емоционални проблеми и остварува соработка со релевантните институции како што се: здравствените установи, центарот за социјална работа и Министерството за внатрешни работи.

4.4 Следење на напредокот

Во училиштето се води уредна педагошка евиденција и документација и тоа во текот на целата година. Наставниците водат евиденција за напредокот на постигањата, редовноста и поведението на учениците. Во евиденцијата се внесуваат и податоци за напредокот на учениците добиени врз основа на сопствени проценки.

Наставниците и учениците се во постојана интеракција меѓу себе. Постојано се дава поддршка во однос на учењето, наставата, оценувањето, воннаставните активности како и севкупната грижа за учениците.

Во одделенска настава за секој ученик се води портфолио и се следи нивниот индивидуален напредок. Наставниците изготвуваат извештаи по класификациони периоди за секоја паралелка и истите се разгледуваат на Наставнички совет и на одржаните состаноци на стручните активи. Изготвените извештаи на ниво на училиште се доставуваат на стручната служба и раководниот кадар и истите се достапни за сите заинтересирани структури во училиштето.

Резултатите од анализите се користат за подобрување на воспитно-образовниот процес.

5 Училишна клима

5.1 Училишна клима и односи во училиштето

Учениците и вработените се идентификуваат со училиштето, се грижат за неговиот углед и се горди што се дел од него. Со сите активности што ги планира и презема училиштето, угледот/имиџот што го има може да се каже дека е подобрен. Од извршените анкети дел од наставниците, учениците и родителите сметаат дека имиџот што го има пред се во локалната заедница, е на потребното ниво.

Училиштето има Кодекс на однесување со кој се поставени принципите и правилата на однесување на сите структури во училиштето. Училиштето има договорени процедури за реагирање во случај на прекршување на принципите и правилата на однесување пропишани со кодексот и таквите процедури ги спроведува во пракса.

Односите во училиштето се уредуваат нормативно и со следните правилници и акти: „Куќен ред“, Правилник за видовите пофалби, награди и педагошки мерки“, „Етички кодекс за оценување“. Во нивната изработка не учествувале сите претставници на структурите на училиштето, а ги усвоил Училишниот одбор. Училиштето води политика на доследно почитување на Кодексот на однесување од наставниот кадар и од учениците.

Училиштето води политика на взаемно почитување и рамноправен третман на сите структури што учествуваат во училишниот живот и истовремено постои професионална соработка меѓу вработените. Раководниот и поголем дел од наставниот кадар играат важна улога во одржување на релативно добра работна атмосфера во училиштето, што се гледа од нивното однесување со учениците, другите вработени, родителите и посетителите на училиштето.

Училиштето навреме и на правилен начин се справува со наставниците и вработените кои се однесуваат несоодветно. Вработените во училиштето подеднакво се однесуваат кон сите ученици, независно од полот, етничката припадност, социјалното потекло и способностите и кога се работи за активностите на часот и за активностите вон часовите.

Учениците без оглед на способностите, родот, етничката припадност, верата и потеклото се чувствуваат прифатени од возрасните и другите ученици во училиштето.

На крајот од учебната 2020/2021 година - 271 ученик се со примерно поведење, 2021/2022 година 277 ученици се со примерно поведење, 2022/2023 година 269 ученици се со примерно поведење нема ученици со добро и незадоволително поведење. Дисциплината на учениците главно задоволува. Постои работна атмосфера за време на наставата и воннаставните активности, а вработените постојано се грижат за однесувањето и безбедноста на учениците за време на одморите, приемот на учениците и нивното заминување од училиште.

Училиштето соодветно го применува правилникот за изрекување на педагошки мерки.

Во текот на последните три учебни години 2020/2021 , 2021/2022 и 2022/2023 година се изречени по 5 усни опомени. Со сите активности што ги планира и реализира училиштето, постои тренд на подобрување на поведението и дисциплината на учениците во последните 3 години.

Учениците се навремено и целосно информирани за сите работи што се од нивен непосреден интерес и учествуваат во решавањето проблеми и донесувањето одлуки во врска со тие работи.

Во училиштето е формиран ученички парламент кој има изготвено програма за работа со помош на стручната служба. Преку ученичкиот парламент учениците учествуваат во решавањето проблеми и донесуваат одлуки што се од нивно значење. Претседателот на ученичкиот парламент учествува во работата на училишниот одбор. Постои и самоиницијативно разгледување на некои поважни прашања врзани за училишниот живот со давање предлози и идеи за реализирање на некои значајни активности.

5.2 Промовирање на постигањата

Училиштето става акцент на постигањата на сите ученици. Наставниот кадар ја организира средината за учење со поставување на јасни очекувања во однос на постигањата, редовноста и дисциплината на учениците. Наставниот кадар успешно го користи пофалувањето како начин на мотивирање. Се користат различни форми на промовирање на постигањата и тоа: преку аудио визуелна проектна активност, на свечености, на денот на училиштето. Се промовираат постигањата во наставните активности, вонаставните активности и резултати од учество на натпревари.

Учениците имаат можности, согласно своите способности и интереси, да ги изразат своите креативни потенцијали во наставата и воннаставните активности. Училиштето води политика на поттикнување на наставниот кадар и на учениците да учествуваат и постигнуваат успех на натпревари на локално, регионално и државно.

Натпреварите на кои учествуваат учениците ја збогатуваат традицијата што ја има училиштето во однос на постигнатите успеси кои се гордост и за самата институција, но и за самите ученици.

5.3 Еднаквост и правичност

Вработените во училиштето ги знаат и почитуваат правата на децата. Училиштето ги поттикнува учениците да ги практикуваат своите права и ги заштитува во случај на нивно нарушување. Покрај сите активности што ги планира и реализира, училиштето повремено ги запознава родителите со правата на децата.

Вработените во училиштето подеднакво се однесуваат кон сите ученици, независно од полот, етничката припадност, социјалното потекло и способностите и за време на активностите на часот и надвор од часовите. Училиштето ги промовира еднаквоста и правичноста како темелни вредности во сите свои пишани документи. Учениците се учат како да препознаваат и како да се справуваат со прашања поврзани со дискриминација на глобално ниво, но и во училиштето.

Доколку учениците забележат каква било форма на злоупотреба на туѓите или на личните права, можат во секое време да се обратат кај било кој наставник, раководниот орган или до соодветната служба во училиштето . Училиштето води политика на позитивно вреднување и промовирање на етничките, половите и културните разлики во училиштето и заедницата. Учениците учат да ја почитуваат сопствената и културата и традицијата на другите етнички заедници во Република Северна Македонија, без оглед на која етничка група и припаѓаат.

5.4 Партнерски однос со родителите и со локалната и деловната заедница

Училиштето има стратегија и реализира бројни активности за поттикнување на родителите да се вклучат во воспитно-образовната работа на училиштето на сите нивоа, но нема организирано конкретна обука за родителите.

Училиштето користи бројни ефективни методи за комуникација со родителите преку: родителски средби (општи и на ниво на паралелката); состаноци со родители по групи; индивидуални родителски средби; писмено или усно (телефонски/интернет), соработка на релација стручна служба -семејство и советување на родителите.

Родителите се чувствуваат добредојдени во училиштето. Училиштето редовно и навремено ги известува за напредокот на нивното дете. Постои добра комуникација меѓу наставниците и родителите. Родителите се слободни за некој проблем да се обратат до стручната служба во училиштето. Низ демократска процедура се врши избор на претставниците на родители во Училишниот одбор. Одлуките донесени од страна на Училишниот одбор се транспарентни и достапни.

Училиштето остварува соработка со локалната заедница, деловната заедница и невладиниот сектор. Интензитетот на соработка со невладиниот сектор со кој се создава добра комуникација и се гради солидна основа за конструктивност врз цврстата и нераскинлива врска која што секако започнува од образованието е во постојан раст. Училиштето има добра соработка со месното население и деловната заедница, организира активности за да ја одржи и поттикне соработката и недоволно со медиумите за известување во, вклучувањето и реализирањето на активностите од еколошката програма.

6. Ресурси

6.1 Сместување и просторни капацитети

Училишниот простор ги исполнува условите за изведување на наставата според нормативот. Работата на училиштето се одвива во два училишни објекти. Во едниот објект наставата се одвива во две смени а во другиот објект само во втора смена настава се одржува со три паралелки од одделенска настава.

Училиштето е основано со Одлука на Министерството за образование и наука-Скопје. Верифицирано е за дејноста основно образование со решение бр..10-427/1 од 16.02.1994 год. од страна на Министерството за образование и физичка култура.

Училиштето е запишано во окружен стопански суд –Скопје. Бр.16097/93 од 04.11.1993 год.

Во централното училиште во с. Дебреше вкупниот училишен простор изнесува 12830 метри квадратни дворно место. Под згради .1602 метри квадратни под згради и под шума 3553 м2. Зградата во централното училиште располага со следниот училишен простор: 15 училници и 5

училници во другиот објект , 2 кабинети информатика и биологија, две лабаратории (физика-хемија) и ОТП, 2 други простории, физкултурна сала опремена со нагледни средства и помагала 2 соблекувални , 1 библиотека, санитарни простории за ученици и вработени. 2 игралишта за фудбал, сензорска соба други простории.

Училишната зграда се одржува и е во добар ред. Училиштето има јасен план и распоред и максимално ги користи расположливите капацитети за изведување на наставата и воннаставните активности се труди да ги задоволи потребите на учениците и наставниот кадар. Централното училиште поседува 11 противпожарни апарати кои се сервисирани на 18.04.2023 година, 3 хидрофори и громобран, има План за евакуација при елементарни непогоди . За прва помош и заштита се обучени 3 наставници

Училишните простории во двата објекти се затоплуваат со парно на нафта.

Во училиштето е извршено осигурување во CROACIA осигурување експозитура Гостивар на Објектот на 30.11.2022 година, колективно осигурување на вработените на 12.04.2023 год. и осигурување на ученици на 03.05.2023 год.

Училиштето е основано со Одлука на Министерството за образование и наука-Скопје. Верифицирано е за дејноста основно образование со решение бр..10-427/1 од 16.02.1994 год. од страна на Министерството за образование и физичка култура.

Училиштето е запишано во окружен стопански суд –Скопје. Бр.16097/93 од 04.11.1993 год.

6.2 Наставни средства и материјали

Училиштето располага со недоволен број разновидна стручна литература. Наставните средства и помагала согласно нормативите по сите наставни предмети во континуитет се надоградуваат и зголемуваат. Во континуитет ги утврдува потребите за наставни средства и помагала, вклучувајќи книги, аудио-визуелна и ИКТ опрема и постојано ги обновува за да соодветствуваат на современите наставни текови.

Училиштето има систем за следење на нивната употреба. Наставниците и учениците знаат кои наставни средства и материјали им се на располагање и истите ефективно и ефикасно ги користат во наставата и учењето. Учењето и наставата се збогатени преку планирано користење на ИКТ. Наставниците и учениците имаат пристап до интернет.

Училишната библиотека работи во просторни услови кои одговараат на потребите. Библиотеката е добро подредена, располага со компјутер и програма за библиотечно работење. Евиденцијата на библиотечниот фонд се врши електронски и со картици. Библиотеката е отворена и достапна за користење од страна на учениците.

Библиотека располага со 3128 книги лектирни изданија, 116 книги стручна литература, 129 наставни книги, 5 речници , 4 енциклопедии, 2642 други книги, 102 на македонски, 32 англиски и 5890 на албански јазик.. Целокупниот книжен фонд е добро подреден.

Бесплатните учебниците им се доделуваат на учениците согласно претходно изготвен Правилник од страна на МОН.

Училиштето планира и навремено обезбедува потрошен материјал во потребната количина за реализација на наставните и воннаставните активности, согласно планот на училиштето. Набавениот потрошен материјал ги задоволува потребите на училиштето.

6.3 Обезбедување на потребен наставен кадар

Училиштето има обезбедено доволен број наставници за реализирање на воспитно-образовниот процес, вклучувајќи и кадар обучен за работа со деца со посебни образовни потреби-дефектолог. Во училиштето вработени се вкупно 47 лица од кои 35 наставници, 4 стручни соработници (библиотекар, педагог, психолог и специјален едукатор и рехабилитатор) 2 административни работници благајник и секретар , 5 помошно – технички работници , 1 директор .

Според степенот на образование вработени се: 30 лица со високо образование -1 приправник и еден ментор., 5 со виша стручна спрема за наставниот кадар.

Наставниот кадар е во согласност со нормативите и поседува низа квалификации, вештини и искуство стекнато преку обуки. Квалификуван е и оспособен да ги преземе одговорностите во наставата согласно потребите на учениците и училиштето во целина. Наставниците во поголем дел ефективно придонесуваат за работата на училиштето и во поголем дел успешно работат како тим во рамките на стручните активи. Во училиштето оваа учебна година има еден наставник приправник , има одреден ментор кој има изготвена програма за менторирање.

Оваа учебна година несоодветно е застапен предметот: Информатика и проекти од информатика 20 часа.

Постојниот наставен кадар сериозно приоѓа кон работата, односно планирањето и изведувањето на наставата и воннаставните активности. При распределбата на кадарот предвид се земаат квалитетите, искуството и експертизата на наставниците, што во најголем дел придонесува за исполнување на целите на наставата. Во случаи на пократко или подолго отсуство на наставниот кадар, училиштето има механизми за брза и соодветна замена.

Училиштето има стручна служба составена од психолог, педагог и дефектолог. Стручната служба им помага на наставниците во организација на наставата, следење на напредокот на учениците, справување со проблемите на индивидуално и групно ниво и давање советодавна помош на учениците. Стручната служба во својата програма за работа планира и спроведува разни активности заробота со учениците и наставниците и е секогаш отворена за соработка.

6.4 Следење на развојните потреби на наставниот кадар

Училиштето ја почитува законската регулатива за професионален развој на кадарот.

Во последните три години спроведени се следните обуки на наставниот кадар :

- Инклузија и пристапи во поучувањето на ученици со посебни образовни потреби/попреченост.
- Настава на забавен начин во дигитална ера.
- Основи на сајбер безбедност со МКД-ЦИРТ.
- Примена на иновативни –интерактивни пристапи во наставата.

Училиштето ги идентификува потребите на наставниците за професионален развој преку спроведување анкетен прашалник и обезбедува финансиска поддршка согласно идентификуваните потреби. Професионалниот развој на наставниот кадар во училиштето се остварува индивидуално и групно преку разни семинари, советувања, консултации, предавања, работилници, самообразование и преку други форми. Постои пракса на размена на искуства и преку следење на работата од колеги од стручниот актив.

Училиштето има и реализира план и програма за професионален развој на кадарот и има стратегија за десиминација на знаењето на кадарот. За новите вработени во училиштето се организира запознавање со нивните обврски како приправници, одредување ментор, неговата

улога и значење, давање инструкции околу полагањето на приправничкиот испит и се она што ќе значи помош на наставниците-приправници.

Во училиштето изработена е и се реализира програма за менторство на наставници.

6.5 Финансиско работење во училиштето

Постапките за финансиско работење што ги спроведува училиштето се во согласност со законските норми.

Раководниот кадар има разбирање за механизмите што може да ги користи за стекнување дополнителни финансиски средства. Училишниот одбор е запознаен со финансиските активности на училиштето. Раководниот кадар го следи наменското трошење на буџетот со цел да добие соодветен квалитет за потрошените финансиски средства.

Во училиштето постои Комисија за јавни набавки која ги познава и работи според сите правила и прописи поврзани со реализацијата на јавните набавки.

Училиштето ги информира органите и телата во училиштето за училишниот буџет и трошењето. Одговорните лица редовно дискутираат за информации поврзани со ресурсите и преку одлуките што ги носат обезбедуваат економичност, ефикасност и правичност во распределување на финансиските средства. Ги информира вработените за училишниот буџет и трошењето и ги консултира кога тоа е потребно и на соодветно ниво на деталност.

Буџетот се користи наменски и за цели кои се фокусирани на подобрување на квалитетот на наставата и учењето и развојот на училиштето во целина.

Буџетските приоритети се тесно поврзани и ги отсликуваат приоритетите и образовните цели на училиштето.

7 Управување, раководење и креирање политика

7.1 Управување/раководење со училиштето

Во училиштето орган на управување е Училишниот одбор. По својата структура тој е колегијален орган составен од 7 членови, од кои 3 претставници од редот на наставниот кадар и стручната служба, 3 претставници од редот на родителите и 1 претставник од основачот. Во работата на училишниот одбор учествува и претставник на училишниот парламент без право на глас.

Училишниот одбор е конституиран согласно законската регулатива и статутот на училиштето. Надлежностите и начинот на работа на училишниот одбор се јасно дефинирани во деловникот за работа на училишниот одбор. Состаноците се одржуваат и реализираат во согласност со деловникот за работа. Училишниот одбор секогаш работи со потребниот кворум и одлуките ги донесува со мнозинство на гласови.

За својата работа и одлуките кои ги носи училишниот одбор обезбедува редовни, сеопфатни и детални информации за другите субјекти вклучени во животот и работата на училиштето.

Училишниот одбор има воспоставено партнерски однос со раководниот орган и други органи во училиштето. Во изминатиот период не е организирана обука за членовите на училишниот одбор. Активно учествува во креирањето на училишната политика, ја дефинира визијата и стратегијата на училиштето, ја надгледува реализацијата, промовира развој и одржува отворен контакт помеѓу училиштето и интересите на заедницата.

Раководниот орган добро раководи со училиштето и во раководењето има поддршка од најголемиот број на субјекти во него. Објективно ги оценува квалитетите на вработените, фокусирајќи се на нивниот придонес во тимската работа која е одлика на раководењето на органот. Успешно раководи со училиштето, иницира и донесува одговорни одлуки во полза на современиот образовен систем. Целосно е посветен на јасно поставени приоритети во развојниот план преку ефективна и конкретна самоевалуација, а како цел на своето работење им дава приоритет на постигнувањата на учениците и подобрувањето на наставниот процес во училиштето.

Директорот има професионален однос кон работата, добра комуникација со вработените и се грижи за нивниот професионален развој. Работи на подобрување на стандардите и промовирање на личниот развој на учениците. Преку ангажирање на поголем број на субјекти во училиштето настојува да го подигне квалитетот на наставата. Воспоставува соработка во непосредната и пошироката заедница, вклучувајќи партнерства и со други училишта од државата и надвор од неа.

7.2 Креирање на училишната политика

Целите поставени во Програмата за развој на училиштето се во согласност со целите на државната и локалната политика. Целите се прецизни и јасни и се фокусирани на подобрување на квалитетот на наставниот процес и постигнувањата на учениците.

Вработените, родителите и учениците земаат учество во креирањето на развојните политики на училиштето. Училиштето работи на поголема вклученост на сите субјекти во креирањето и остварувањето на мисијата и визијата на училиштето.

Училиштето преку одредена процедура ја креира училишната политика. Постојано го подобрува квалитетот на политиките насочени кон унапредување на квалитетот на работењето на училиштето, вклучувањето на учениците со посебни образовни потреби во сите активности во училиштето, меѓуетничката интеграција во образованието и граѓански активизам. Во континуитет работи на намалување на насилството во училиштето, намалување на семејното насилство и еднаков пристап до квалитетно образование.

Училиштето има акционен план за следење на остварувањата на резултатите од дефинираните цели и план за следење и евалуација и индикатори за остварување на резултатите од поставените цели. Работи на информирање на наставниците, учениците и родителите за резултатите кои треба да се постигнат и временскиот период во кој треба да се реализираат.

Наоди и препораки

Силни страни

- Училиштето постојано се ангажира во подобрување на условите за работа и води грижа за еднаков и правичен пристап кон сите ученици.
- Раководниот орган добро раководи со училиштето и во работата има поддршка од најголемиот број на субјекти во него.
- Наставниците се однесуваат со учениците на начин кој промовира взаемно почитување.
- Училиштето има партнерски однос со локалната заедница, невладини организации и други институции.
- Училиштето учествува во проекти како и на општински, регионални и државни натпревари каде постигнува успеси.
- Постои координирана и континуирана соработка меѓу училишниот одбор и директорот на училиштето.

Слаби страни

- Во училниците има малку изложени трудови од учениците.
- Објектот каде настава следат три паралелки од одделенска настава не е безбеден за учениците, не е ограден.
- Учениците во објектот каде се изведува одделенска настава со трите паралелки се изолирани од другите ученици.
- Олуците во училишниот објект каде се изведува настава од I-IX одд. се оштетени.
- Двата училишни објекти имаат голема квадратура вработени се само 5 лица помошен персонал.
- Училиштето нема вработен хаусмајстор а има голема потреба заради одржување на инвентарот.

Препораки

- Во училниците да се зголеми бројот на изложени трудови од учениците и истите да бидат изложени по катчиња по предмети или по стручни активи..
- Да се вложат напори објектот каде настава следат три паралелки од одделенска настава да се огради заради безбедност на учениците.
- Заради социјализација на учениците да се вложат напори да се организира наставата во еден објект каде има услови за тоа.
- Поради заштита на објектот од атмосферска вода потребна е санација на олуците во објектот во с. Дебреше.
- Училиштето да превземе активности за зголемување на бројот на лица – помошен персонал (поради големата квадратура на двата училишни објекти и спортската сала).
- Да се вложат напори од страна на училиштето и во соработка со локалната самоуправа да се изврши прием на хаусмајстор за потребите во училиштето

Славица Крстеска, Раководител на инспекцискиот тим	
Амдин Рушај, Инспектор	
Илбер Зенку, Инспектор	